

**Miroslav
Macek**

Ona, oni a já
aneb Vychovatelem
snadno a rychle

Úsměvné příhody ze života mladého
gentlemana na poklidném venkově

Ona, oni a já aneb Vychovatelem snadno a rychle

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

Miroslav Macek
Ona, oni a já aneb Vychovatelem snadno a rychle – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Miroslav Macek

Ona, oni a já

*aneb Vychovatelem
snadno a rychle*

*Miroslav
Macek*

Ona, oni a já
aneb Vychovatelem
snadno a rychle

Kapitola 1

Návrat domů – Krásná spolucestující – Důvod odchodu z posledního zaměstnání – První seznámení s panem Hamplem – Zachraňuji dívku v nesnázích – Dozvídám se důležité informace – Intuitivní rozhodnutí – Vyrážím k domovu s pochodovou písní na rtech

Seděl jsem v kupé první třídy u okna po směru jízdy. *Nemůžeš-li cestovat luxusně, sed' doma*, znělo totiž jedno z otcovských naučení, kterými jsem byl neustále vychováván. Přes okraj časopisu jsem pak pozoroval nádherné nohy krásné dívky (krásné nohy nádherné dívky), která seděla naproti mně. Jiné otcovské naučení sice radilo *Nikdy neběhej za krásnou dívkou a za tramvají – záhy se objeví další*, ale protože v tomto případě stačilo pohodlně sedět, nebral jsem si je nikterak k srdci. Neubráníl jsem se však úsměvu, když mé oči sklouzly na nápadný titulek na otevřené stránce mého čtiva, neboť zněl: „Oči dravců mohou představovat až 15 % hmotnosti jejich hlavy.“ Měl jsem totiž pocit, že na ni zírám podobně zmohutnělýma očima.

Vracel jsem se po delší době domů, abych si v poklidu venkova pár dnů odpočinul a pak se pustil do hledání nového zaměstnání. Z toho posledního jsem na hodinu odešel, a to ihned poté, co jsem svému mladému, arogantnímu a obzvláště hloupému šéfovi firmy, který byl typickým obchodníkem s deštěm, přede všemi spoluzaměstnanci upřímně sdělil, že je mladý, arogantní a obzvláště hloupý.

Den předtím mi totiž svojí obvyklou nafoukanou dikcí sdělil, že neví, co je to „nesplnitelný úkol“, „přestávka

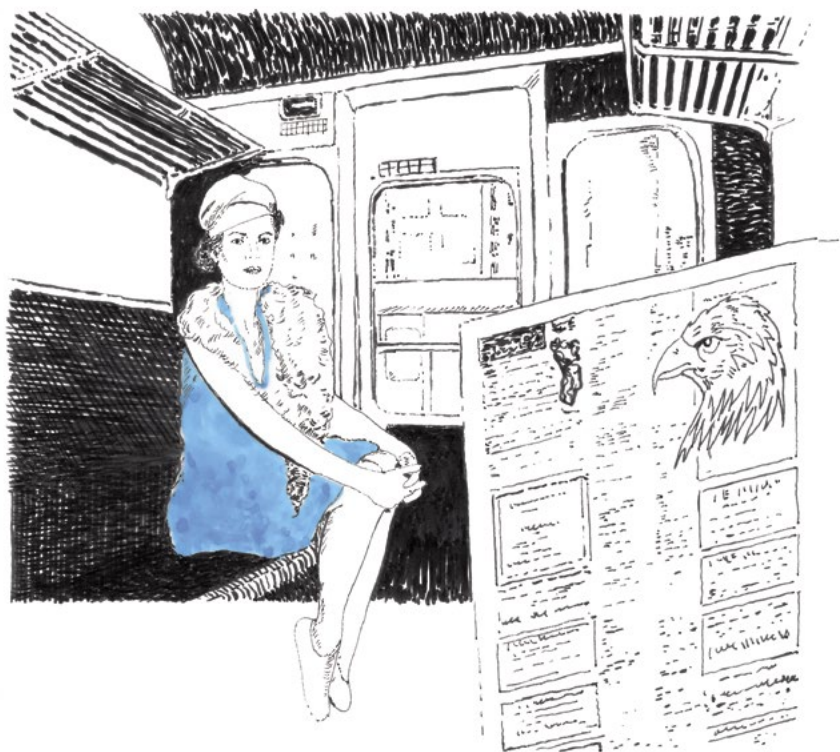
na oběd“ a odpověď „Ne“, a tak jsem mu koupil výkladový slovník a druhý den mu ho předal s tím, že si veškeré mu neznámé výrazy může vždy lehce vyhledat. Poté padla má již výše zmíněná věta.

Zbytek osazenstva si netroufl mi na odchodnou zatleskat, ale pár mimovolných záškubů rukou toužících tak učinit jsem přece jen zaznamenal. Tedy, alespoň si to namlouvám.

Firma se zabývala pořádáním kurzů „rozvolněného dýchání“, „posilování mysli pomocí rotace krční páteře“, „dosažení duševního bohatství bez nutnosti studia“ a podobnými metodami vedoucími ke šťastnému a spokojenému životu (tedy podle reklamních prospektů). Já byl najat na vzdělávání zaměstnanců v anglickém a německém jazyce, aby na zájemce o šťastný a spokojený život působili světověji. Za svého téměř tříměsíčního působení jsem do těch vnímavějších z nich nahustil alespoň pár slovíček a frází, a to navzdory jejich snaze o dosažení duševního bohatství bez nutnosti studia, hlavně jsem se však báječně bavil pozorováním šéfa a jeho způsobu vedení firmy.

Dívka sedící naproti mně mi připomínala Grace Kellyovou v prvních metrech filmu *Okno do dvora*, stejně něžný oduševnělý obličej, velký výstřih, útlý pas, jen šíře sukně neseseděla... hlavou probíhající srovnávací studii však přerušilo supění, které by mohlo být ozdobou kteréhokoliv pořadu o dobrodružné výpravě k brouzdališti hrochů, či jak se to místo jejich vodních hrátek nazývá.

Uličkou procházel, tedy lépe řečeno sunul se a prodíral, ačkoliv byla zcela prázdná, silně obézní muž. V této ka-

tegorii je velká konkurence, ovšem na tohoto bych si bez rozmyšlení vsadil s umístěním v první pěťici, ne-li přímo jako na vítěze. Při jednom z prodíracích manévru se natočil tváří ke kupé a jeho obličej se rozzářil jak právě vzplanuvší přezdobený vánoční stromeček. Nepředpokládal jsem, že příčinou jeho radosti bych mohl být já, byť jsem poněkud domýšlivý, a tak jsem celkem logicky usoudil, že příčinou jeho náhlé radosti je zřejmě ta dívka. Byla.

Odsunul dveře kupé s razancí, která určitě jen nějakým zázrakem nerozkývala celý vagon, vsunul dovnitř obří ovarovou hlavu a hlasem školeného pastevce z táhlých švýcarských úbočí zahalekal: „Sandro! To je ale náhodička!“ – a nebýt toho, že jsem duchapřítomně vyskočil a natáhl se nahoru ke svému zavazadlu, čímž jsem mu částečně zatarasil uličku mezi sedadly, byl by určitě po chvíli dosedl na sedadlo vedle ní. Což by pro ni, pokud by se veškeré jeho faldy rozprostřely kolkolem, mohlo být životu nebezpečné. Zdálo se, že ji můj manévr potěšil. Jako bychom byli sehraní, okamžitě též vstala, protáhla se kolem mne (ach, ta vůně!) a přistoupila ke dveřím kupé.

„Pane Hample! Vy, a ve vlaku?“

„No jo, už je to tak! Mám drahé auto, platím nekřesťanské peníze šoférovi, a nakonec musím jet domů vlakem, protože ten ničema není schopen to auto ani nastartovat! Věřila byste tomu? Prostě ho nenastartoval! A to jsem mu v Anglii zaplatil drahý kurs řidičů Rollsů! Naštěstí jsme parkovali hned u nádraží.“

„Jestli to není tím, že ten anglický kurs probíhal v autě s řízením na pravé straně,“ pravila dívka s vážnou tváří.

V masité tváři muže ve dveřích nastal pohyb připomínající přerovnávání jitrnic na tácu ve výkladu řeznictví, následovaný ustaranými slovy: „Na tom by mohlo něco být! Určitě řeknu správci, ať to co nejrychleji zjistí.“

Dívka opět s vážnou tváří dodala: „To bude určitě tím.“

Muž pokračoval: „Sedí se mnou v kupé. Hned se mu o tom zmíním. Díky, Sandro.“ S námahou a funěním se otočil o 90 stupňů a pomalu odtekl z dohledu.

Posadil jsem se a dívka též.

„Děkuji vám,“ pravila.

„Není zač. Zachraňovat panny před lítými draky patří mezi mé oblíbené kratochvíle. Jen se omlouvám, že jsem si při té příležitosti nevzal na sebe blyštivé brnění a přilbici s rudým chocholem. Nebo byste upřednostnila modrý? Jenže já rád cestuji nalehko.“ Naučení mého otce pro podobné příležitosti znělo: *Když se s nějakou dívkou dáš do řeči, musíš ji zaujmout hned prvními větami, pak už to jde snadno.*

Šlo.

Poté jsem zužitkoval další otcovské naučení, a to *Chceš-li se dozvědět co nejvíc, mlč*, takže jsem se postupně dozvěděl, že je dcerou zámeckého zahradníka, který pracoval na zámku v Podmoklech, že je zahradní architektka, která po zesnulém otci převzala jeho místo, že přebývá v půvabném zámeckém zahradním domku a spolu se dvěma pomocníky pečuje o zámecký park, oranžerii a skleníky. Také že zámek s veškerým zařízením a vybavením patří pár týdnů zámožnému velkoobchodníkovi s vepřovým dobyt看em, kterého jsem měl tu čest před chvílí poznat (takže tak daleko

od pravdy jsem s tím jeho halekáním nebyl, ač uznávám, že ve Švýcarsku i jinde se haleká z úbočí na úbočí při pasení krav, a ne vepřů). Na zámku pak bydlí velkoobchodníková rodina, sestávající z jeho staré matky, manželky, jejího mladšího bratra a dvou nevychovaných devítiletých kluků – dvojčat, u kterých se už vystřídalo několik vychovatelů, přičemž toho posledního narychlo odvezli ve svěřací kazajce a o tom předposledním jdou fámy, že za jeho setrvalý třes nemůže progresivně se rozvíjející Parkinsonova choroba, ale vzpomínky na poslední zaměstnání.

Hlavou mi ihned blesklo další otcovo naučení *I tehdy, když jednáš intuitivně, snaž se spojit příjemné s užitečným*, a tak jsem se té krásky zeptal, jestli se domnívá, že pokud bych se o uvolněné místo vychovatele ucházel, měl bych šanci je získat.

S údivem pravila, zda se raději nechci pokusit dosáhnout dna Macochy bez dýchacího přístroje, naučit kočku přicházet na povel nebo se pustit do něčeho obdobně obtížného, až nemožného, ale já s úsměvem odvětil, že nebezpečí je mým živlem (a v duchu k tomu dodal „a krásné dívky taktéž“). Navíc jsem měl na paměti další z otcových rad, a to *Vždy dbej na to, aby ses při sebeobtížnější práci také bavil*.

Což jsem měl v úmyslu.

Když jsme dojeli do Podmokel a vystoupili z vlaku, rozloučili jsme se s tím, že hned zítra ráno zajdu na zámek a budu se se vši vážností ucházet o místo vychovatele. Dívka poté rychle nastoupila do taxíku, který se odlepil ze svého stanoviště přesně v okamžiku, kdy se ze dveří nádražní

budovy vyvalil zámecký pán se svým správcem. Lidumilně jsem zadoufal, že ten nájemní vůz byl široko daleko jediný, neboť nic by neprospělo zámeckému pánu víc než delší chůze a poznání, že tak jako žádný strom neroste až do nebe, žádný člověk objemem pasu nepřekoná rovník. Rezignované rozhození rukou správce mi záhy potvrdilo, že jsem nedoufal marně.

Usmál jsem se a za pískotu Chambersova pochodu *Severní vítr* jsem vyrazil jižním směrem k rodnému domu.

Kapitola 2

*Náš dům – Avantgardní architekt – Otcův názor na architekturu, architektky, stavbyvedoucí a stavebníky –
Stále nabroušená matka – Její vynikající paměť – Krev není voda – Svět už není tím, čím býval – Kozel zahradníkem –
Odcházím s písni na rtech*

Dům, ve kterém jsem se narodil, drahná léta žil a stále občas přebývám, navrhl můj otec – architekt ve chvíli přechodného pomnutí myslí, takže je na rozdíl od obvyklých obydlí architektů obyvatelný, útulný a přívětivý. Což se o ostatních domech, které navrhl, rozhodně říci nedá. Zato na ně můžete narazit v kdejaké knize o avantgardní architektuře. Byly totiž avantgardní, hypermoderní, krásné vně i uvnitř, a to zvláště na fotografiích, ovšem všechny měly jednu jedinou maličkou vadu – nedalo se v nich pořádně bydlet. Vzpomínám si, jak jednou proměnil ve stavební plány představu jednoho stavebníka a jeho dvou dospívajících dětí, a to včetně kulečnickového pokoje, baru, šatny se spoustou zrcadel, úschovny na kožichy a tělocvičny. Když je pak slavnostně předával rodině ke schválení, dorazila i stavebníkova manželka, prohlédla si plány a pak vznesla jeden jediný dotaz:

„A kde je kuchyň?“

Čímž nabourala celou koncepci toho nádherného domu.

Samozřejmě, že dům, ve kterém člověk žije, spoluvytváří jeho osud. Domácí kutil v honosné vile bez dílničky nebo alespoň ponku v garáži bude těžko denně pět písně

díkůvzdání za krásy života a malý byt v oprýskaném činžáku s tmavým sešlapaným schodištěm, zpustlým dvorkem a půdou, kterou se prohání meluzína, ze sebe většinou nevysílá do světa veselé rozesmáté lidi s přátelským pohledem na svět.

Otec vždycky říkával: „Kdybych umřel a dostal se do pekla, trvalo by mně to nejméně týden, než bych si povšiml, že nejsem ve své projekční kanceláři.“

On měl vůbec svérázné názory na své milované povolání. Tvrdil třeba, že architekti jsou velice přemýšliví lidé a vždy dokáží nalézt a navrhnout skvělé řešení jakéhokoliv problému. Sice většinou řešení nepraktické a nefunkční, ale vždy skvělé. Prostě architekt je člověk, který vám kupříkladu doporučí vzít si na poušť automobilová dvířka, abyste si v případě horka mohli stáhnout okénko.

Dalším jeho oblíbeným tématem byl vztah architekta, stavbyvedoucího a stavebníka. Časem vypiloval jejich dokonalou charakteristiku: architekt je člověk, který toho ví velmi málo o mnoha věcech a postupně toho ví méně a méně o více a více věcech, takže nakonec prakticky neví nic o všem. Stavbyvedoucí, na druhé straně, toho ví hodně o málo věcech a postupně toho ví víc a víc o méně a méně věcech, takže nakonec ví prakticky všechno o ničem. Stavebník pak ví prakticky všechno o všem, ale po poradách s architektem a stavitelem nakonec neví o ničem nic.

Uznejte, že to sedí.

Náš dům je však na rozdíl od ostatních slavných výtvořů mého otce opravdu přívětivý, takže je s podivem, že toto přídatné jméno nelze ani v ženském rodu použít k popisu

mé matky. Na tu totiž působí čas jako ocílka, takže je rok od roku nabroušenější a pichlavější, byť vždy s elegancí sobě vlastní.

V útulném pokoji s velkým rohovým krbem seděla v jednom ze dvou ohromných křesel, a aniž při mém vstupu otočila hlavu, pravila:

„Předpokládám, že jsi zase řekl některému svému nadřízenému, že je mladý, arogantní a obzvláště hloupý, takže tě sem přivádí touha po pár dnech odpočinku, než se opět porozhlédneš po dalším místě. Vítám tě.“

A konečně nepatrně natočila hlavu, abych ji mohl lehce políbit na tvář.

Než jsem jí mohl odpovědět, pokračovala: „Koho připomínala tentokrát?“

„Kdo, mamá?“ zeptal jsem se.

„Přece ta překrásná dívka, se kterou jsi se jako obvykle seznámil cestou.“

„Jako obvykle?“ zaprotestoval jsem.

„Ano, jako obvykle. Při minulé návštěvě domova jsi mluvil o nádherné krasojezdce z jakéhosi varieté, předminule o rozkošné učitelce z mateřské školky, a ještě předtím o majitelce obchodu s dámským prádlem, pokud se nemýlím. Jistě, jak bych se mohla mýlit? To byla přece ta, kterou jsi pozval téhož dne na večeři, a ona odpověděla, že ráda přijímá a nesmírně se těší, protože druhého dne odjíždí natrvalo pryč, neboť její manžel právě dostal skvělé místo kdesi v centrální Africe.“

S mojí matkou je zbytečné se přít. Navíc má vynikající paměť. Přiznal jsem tedy okolnosti svého setkání se Sand-

rou. Zasmála se a pravila, že vedle velkoobchodníka s vepří a zámeckého pána v jedné osobě by působila jako kráska i bezzubá tulačka, nicméně v tomto případě oceňuje můj vkus, neboť Sandru zná a musí konstatovat, že krásná skutečně je. Marne přemýšlím, kdy jsme se s matkou na něčem tak jednoznačně shodli; snad jen kol mých třetích narozenin, kdy jsem se přejedl nezralého angreštu a musel jsem dát matce zcela za pravdu, když pravila, že mi bude značně zle. Bylo.

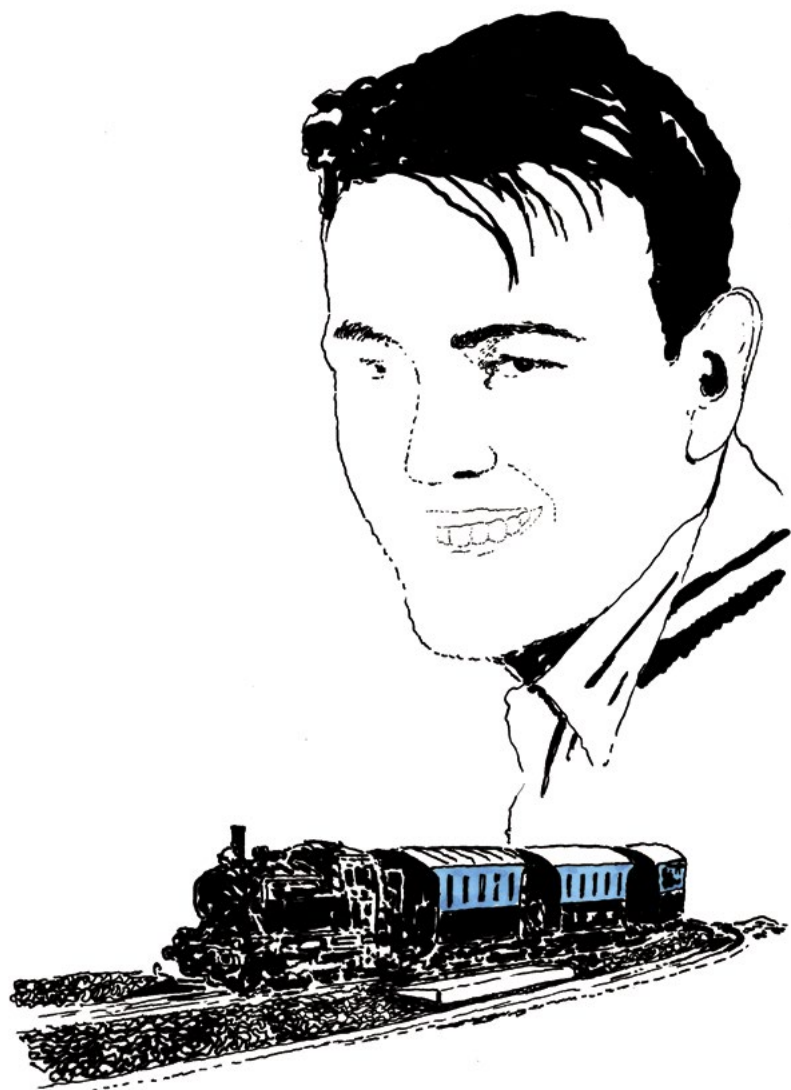
Zrak mi zabloudil na brožovanou knihu, kterou držela v ruce.

Přitaž i odpud hvězd, jako dopelněk soustavy Koperníkovy a zevšeobecněnost tohoto pojma / vynašel a vypracoval Jakub Hron.

Aha, další z podivuhodných děl Jakuba Hrona Metánovského, vynálezce nepřekotitelného kalamáře jménem Buňát a tvůrce nepřeborného množství novotvarů. Pak se divte, že se sem tam chovám poněkud nestandardně, když si můj otec liboval ve shromažďování takových kuriozit a matka je s potěšením čte. Krev přece není voda.

„Předpokládám, že si chystáš nedělní přednášku do toho tvého dámského spolku *Zora*,“ okomentoval jsem její četbu.

„Nebud' uštěpačný, samozřejmě že ne. Tuto neděli nám bude paní doktorová přednášet o pěstování skalniček a teprve tu příští jsem na řadě já. Stále ještě váhám nad tématem, ovšem více a více se přikláním k názoru, že pohovořím o životním stylu potomků, kteří odmítají dospět a ujmout se správy rodinného majetku. Jen se obávám, že

by se moje přednáška mohla neúměrně protáhnout. Co si o tom myslíš?“

„Mamá, vzhledem k tomu, že jsem jedináček, pokládám možnost, že bys mohla zasvěceně pohovořit na toto téma, za vysoce nepravděpodobnou, ba zhola nemožnou. Neoplýváš totiž žádnými praktickými zkušenostmi, takže by šlo o ryze teoretický abstraktní konstrukt.“

„Pche!“ pravila na to, odložila veledílo Jakuba Hrona a zapálila si svoji oblíbenou Lucky Strike. Zápalkou, jak jinak. Na podstatné věci moje matka dbá.

„Hodlám se na zámku ucházet o místo vychovatele,“ pokračoval jsem.

Podívala se na mne nejprve stejně nevěřicným pohledem jako tehdy, když jsem jí na konci třetího školního roku ukázal vysvědčení a zjistila, že mám tentokrát v kolonce *Chování* namísto tradičního *Chvalitebné* vepsáno slovo *Výborné*. Otec si mých známek z chování nikdy nevšímal, zřejmě je nechtěl konfrontovat se svými známkami; tuším, že jednou bylo dokonce jeho chování označeno pouze za *dostatečné*, a to proto, že propašoval do vegetariánské jídelny voňavý, silně propečený vepřový bůček a v pravé poledne si jej položil na talíř do jakési dušené zeleniny, čímž způsobil svým spolustolovníkům několikadenní šok a nechutenství a jednomu učiteli, který tam byl pravidelným strážníkem, hysterický záchvat. Ten pak dostával vždy, když otce spatřil byt jen koutkem oka, a nakonec to vyřešil tak, že dal přednost jinému místu v zapadlé vísce.

Ale abych se vrátil do současnosti: matce to v okamžiku došlo, a tak zareagovala slovy: „Je skutečně velice krásná.“

Nepamatuji, kdy se stalo naposledy, že jsem se svojí matkou musel souhlasit podruhé v jednom dni.

Zdá se, že svět už není tím, čím býval.

„Předpokládám, že je ti znám životní osud Eugène--
-Françoise Vidocqua, tuláka a zloděje, který se stal skvělým policistou, zakladatelem Sûreté a tajným agentem,“ pokračovala. „Chraň bůh, abych tě k němu chtěla připodobňovat, chci touto poznámkou jen naznačit, že se skutečně stávají případy, kdy se z kozla stane nejlepší zahradník. Zvláště pod vlivem krásné zahradnice. Nicméně nechceš mi tím, doufám, naznačit, že se hodláš opět nastěhovat do svého dětského pokoje?“

„Ne, mamá, předpokládám, že pokud to místo získám, bude k němu patřit též nějaká ta nuzná světnička v podkroví severozápadního křídla s vyhlídkou na hřbitov nebo tak něco. Prosím tě tedy jen o to, abych si zde mohl do okamžiku nástupu do nového zaměstnání ponechat v šatně své poněkud objemnější zavazadlo. Doufám, že zmizí nejpozději zítra.“

„Kámen mi spadl ze srdce. Mám totiž ve tvém pokoji umístěn veliký panel s ideální krajinou protkanou železniční tratí s nádražími, výhybkami, semaforey, mosty, tunely a pochopitelně též miniaturními vláčky. Neuvěřitelně uklidňující koníček,“ pravila matka.

Na tuto zřetelnou provokaci jsem nezareagoval tím, že bych vstal a šel se o jejích slovech přesvědčit. Obával jsem se totiž, že by to mohla být pravda.

Pokračovali jsme ještě chvíli v podobném duchu a tónině, poté jsem se rozloučil, převlékl se a vydal se smě-

rem k zámku. Tentokrát jsem si do výskavého kroku pískal pochod dřevěných vojáčků z Čajkovského *Louskáčka*, ale proč, to netuším.

Kapitola 3

*Počátky životní dráhy velkoobchodníka Hampla –
Podivuhodná metoda výuky abecedy – Stejně podivuhodná
výuka zlomků – Další ze životních rad mého otce – Ucházím
se o místo zámeckého vychovatele – Velkorysá nabídka mých
komornických služeb – Jsem přijat – Nejkrásnější zvuk na světě*

Ať si lidé myslí a říkají o velkoobchodníkovi Hamplovi cokoliv, jedno mu upřít nemohou, a to jeho neobyčejnou obchodní zdatnost. Ač jinak člověk spíše introvertní a mlčenlivý, kdykoliv šlo o obchod, stával se z něj gejzír výmluvnosti. Traduje se historka, jak se mu podařilo coby malému klukovi prodat svého prvního vepříka, neduživé vychrtlé sele.

Sousedovi, který k nim přišel na návštěvu, totiž vychvaloval jeho kvality slovy: „Podívejte se na ten ušlechtilý tvar hřbetu! Tu protáhlou hlavu a neuvěřitelně dlouhý rypák! Nohy rovné, kýty zaoblené, ocásek zatočený vzhůru! Ta barva! Z toho vyroste výstavní kus!“

A když ho soused upozornil na to, že jde o sele neduživé a vychrtlé, které by si pro sebe rozhodně nikdy nekoupil, konsternovaný malý Hampl mu prý na to odvětil: „Jo ták! Vy byste si ho chtěl nechat! Ale já myslel, že ho chcete na prodej!“ Což prý sedláka rozesmálo natolik, že od něj to sele opravdu koupil.

Také se traduje, že už abecedu se učil na prasečích rasách a cestou do školy si mumlal: „Aksajskoje, Bejtovskoje, Cinta, Duroc, Estonské, Fajferica, Göttingenské...“ až po Yorkshirské a Ziwilské, ale to spíše patří do říší bájí, kte-

ré se vyprávějí o každém úspěšném člověku. I když, jeden nikdy neví. Můj otec kupříkladu znal zásluhou svého otce a jeho sázek na koně v tehdy obvyklých kurzech 3/1, 5/2, 7/4 a tak dále zlomky dřív než malou násobilkou. Na rozdíl od velkoobchodníka Hampla na tom ovšem zbohatl jen nepatrně a nejvyšší obnos pak vyhrál tehdy, když omylem vsadil na úplného outsidera jménem Henry, ač chtěl vsadit na vytipovaného Harryho a spletl si jména.

Dnešní první mezi obchodníky s vepří jich pochopitelně prodal od té doby stovky, tisíce a desetitisíce a značka HABR (Hamplův Brav) se stala všeobecně známou a proslulou.

Dnes jsem za ním ovšem kráčet z důvodů obchodních, takže jsem měl na paměti další z rad svého otce, a to *Neznám nic, co by si mladý člověk měl nechat tak úplně a naprosto pro sebe, jako své antipatie, ledaže by to byly jeho sympatie. Neboť mít sympatie a antipatie je drahá a nákladná věc.*

Vzhledem k tomu, že místo vychovatele je volné, neměl by být nesnadný úkol je získat. Bude však hned od prvopočátku nezbytné zařadit se ve velkoobchodníkově smečce na co nejvyšší místo. *Získat si lidi můžeš jen tak, že je buď nasytíš, nebo šokuješ* (cituji opět jednu z rad svého otce). Vzhledem k tomu, že jsem v tomto případě chtěl, abych byl v přeneseném slova smyslu sycen já, nezbyde než šokovat.

Po příchodu k zámecké budově jsem nakráčel rovnou k hlavnímu vchodu a zatáhl za táhlo starodávného zvonku. Kdesi uvnitř se vesele rozezněl zvonec. Dobré znamení. Po chvíli se objevila mladá služebná v černé zástěrce s bílými krajkami a krajkovým čepečkem ve vlasech a s otevřenými ústy na mne zazírala.

Stručně jsem jí vysvětlil účel své návštěvy a požádal ji o krátkou audienci u jejího pána a živitele. Odběhla a po delší chvíli se vrátila se svojí starší kopií, která si mne prohlédla od hlavy k patě a pak strojeně pravila, že pan velkoobchodník mne laskavě přijme, stačí ji následovat. Prošli jsme impozantní halou s překrásným nábytkem a portréty předků na zdech, samozřejmě ne velkoobchodníkůvých, ale bývalého majitele zámku, který zřejmě prodal své sídlo včetně kompletního zařízení a služebnictva. Poté jsem byl uveden do prostorné místnosti v levém křídle, zařízené jako luxusní pánský pokoj a kancelář v jednom, s velkým půlkulatým oknem s nádherným výhledem do zámeckého parku. Za stolem seděl, vlit do mohutného křesla, velkoobchodník Hampl.

Přistoupil jsem ke stolu a pamětliv rady svého otce, pravil jsem sice česky, ale s nádherně tvrdým německým přízvukem, až hrčivé „r“ rozdrnčelo tabulky skla v okně přede mnou:

„Dovolte mi, abych se představil, Maximilián, svobodný pán Schartz-Metterklum, doposud ve službách Jeho Výsosti prince hannoverského, vychovatel mladého knížete leiningenského, et cetera, et cetera...“

„Troufám si tvrdit,“ tabulky v oknech se po zásazích mého „r“ opět rozdrnčely, „že jsem dokonale vycvičen a připraven k výchově mladých mužů, ale pokud byste někdy potřeboval vy osobně mých služeb, též ke službě sekretářské a komornické. Stačí jen naznačit, rád posloužím.“

Coby dokonalý komorník bych vám mohl každý den ráno připravit ke snídani pomerančovou či grapefruito-

vou šťávu, tmavý chléb a čerstvé toasty s máslem, míchaná vejce i vejce na hniličku, natvrdo vařená i pošírovaná, též salámy a sýry, ovesnou kaši, máslo, marmelády a pochopitelně ranní vydání novin.

Chtěl-li byste spočinout ve vonné koupeli, čekala by vás v koupelně napuštěná vana, koupelová sůl, mýdlo, šampon, předehřáté ručníky, váš zajisté hedvábný župan s monogramem a pochopitelně hebké trepky.

Pokud byste se pak cítil nemocen, promptně bych o tom zpravil sanitáře, internistu, chirurga, orthopeda, psychiatra, anesteziologa, zdravotní sestry, noční zdravotní službu, ohledače mrtvol a hrobníka, nachystal bych věnce, objednal furgon a zařídil, aby v krematoriu byla řádně předehřátá pec.

Předpokládám však, že náplní mojí práce bude hlavně starost o mladé pány.“

Král bagounů polkl a mlčky přikývl.

„Zde můj doporučující dopis,“ pravil jsem a podal zkoprnělému velkochovateli vepřů stočený opis listu z farní kroniky, psaný krásnou latinou a pojednávající o požáru statku, který kdysi stával na pozemku našeho domu. Otec si na podobné kuriozity potrpěl, a v rodinném archivu jich je proto více než požehnaně. Farář si zřejmě při psaní značně nahýbal ze džbánku, takže jeho rozmáchlý závěrečný podpis se spoustou kudrlinek mohl být vydáván za podpis kohokoliv, včetně prince hannoverského. Navíc se jmenoval Hoffrek, takže počáteční H bylo vskutku impozantní.

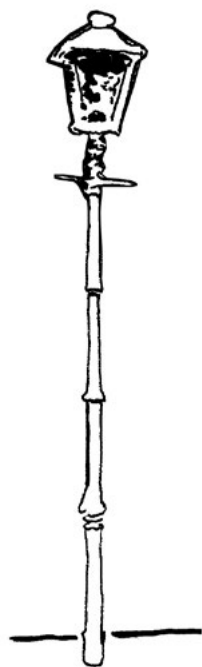
Můj nastávající zaměstnavatel (ač o tom v tu chvíli ještě nevěděl) na něj chvíli rozpačitě civěl, zatímco já stál nehnu-

tě v pruském pozoru s monoklem v oku. Pak plaše pravil, že tak skvělé doporučení již dlouho nečetl, a budu tedy na zkušební dobu tří měsíců přijat, jen by rád se mnou ještě jednou projednal mé pracovní podmínky a otázku platu.

Odrecitoval jsem mu s „r“ ještě hrčivějším předem připravená slova na toto téma a poté srazil podpatky s takovou vehemencí, že vmžiku jen vykoktal, že vše je zcela v pořádku, a mohu tedy hned zítra nastoupit za mnou požadovaných podmínek. Odměnil jsem jej třetím sražením podpatků, provedl čelem vzad s dokonalostí, za niž by se nemusel stydět ani Otto von Bismarck v nejlepších letech, a vypochoďoval z místnosti. Přestože jsem si dovedl představit jeho výraz, neusmál jsem se, neboť jsem nechtěl, aby mi vypadl monokl.

Poté jsem šel sdělit tu čerstvou novinku Sandře. Našel jsem ji ve skleníku při genocidě mšic, které objevila na nově došlých exemplářích růží, a stručně jí vylíčil nedávné chvíle. Musím konstatovat, že její lehce hrdelní smích patří mezi nejkrásnější zvuky na světě a v tu chvíli jsem se rozhodl, že učiním vše pro to, abych jej slýchal co nejčastěji.

Poté jsem svižným krokem odkráčel k rodnému domu sdělit matce, jak jsem na zámku dopadl, a odnést si své zavazadlo. Do kroku jsem si pohvizdoval kankán z *Mam'zelle Nitouche*; kdyby vedle mne kráčel Sigismund Freud, možná by našel nějakou spojitost mezi Sandrou, na kterou jsem myslel, a „Slečnou Netykavkou“, ale mne nic nenapadlo.

Kapitola 4

Seznámení s matkou velkoobchodníka – Předloha Karla Jaromíra? – Spřádám plány – Příležitost na sebe nenechává dlouho čekat – Nečekané rozuzlení ženského románu – Její předchozí manželství – Určitě nechtěná ironie – Milostivá paní mluví jazykem připomínajícím vzdáleně maďarštinu

Při pohledu na matku velkoobchodníka s nepřežvýkavými sudokopytníky bylo zřejmé, že rozhodně nezná jedno z naučení mého otce, které zní *Zevnějšek má klamat v náš prospěch, nikoliv v náš nepospěch*. Při pohledu na ni mi blesklo hlavou, že zřejmě posloužila za předlohu Karlu Jaromíru Erbenovi, když psal Polednici, ale při bleskovém propočtu mi vyšlo, že tak stará přece jen být nemůže, takže jde o podobu čistě náhodnou, byť zcela mimořádnou. A hlavně – jediný drobný a nepodstatný rozdíl jsem spatřoval v tom, že namísto plachetky měla přes sebe přehozen černý hedvábný pléd slavné značky. Obzvláště zajímavý byl ovšem její účes, a to zejména co se barvy týče. Zkušený filatelista by mohl chvíli váhat, zda jde o přeliv nahnědle červený, středně hnědočervený, hnědočervený, jasně hnědočervený, tmavě hnědočervený, karmínově hnědočervený nebo fialově hnědočervený, nefilatelista by si však vystačil s adjektivem jediným: příšerný. Její hlas ovšem Karel Jaromír popsal dokonale, byl vskutku vichřici podoben.

Vzala si u příležitosti setkání se mnou všechny šperky a okázalé chování. V mládí snad mohla toužit v někom vybuzovat bigamistické pudy, dnes však v sobě zřejmě chovala jen ctižádost oživit starou slávu zámku a být obklope-

na dvorem básníků, filozofů a umělců, a nikoliv snachou s neposednými dvojčaty. Ta se v jejích očích určitě navíc provinila tím, že na svět nepřivedla rovnou dva kudrnaté zádumčivé desetileté génie už se všemi prorostlými zuby. Chtěla být prostě královnou matkou, jenže mnohem více připomínala královninu porodní bábu.

„Doufám, že spolu budeme dobře vycházet, neboť jste si zajisté dobře vědom svého postavení v naší rodině,“ zahučel severák jejího hlasu.

„Madam, bude mi velkou ctí přispět drobnou hřivnou úslužnosti, ochoty a věrného obdivu k vytvoření co nejpříznivějšího klimatu v této domácnosti,“ pravil jsem co nejhečbím hlasem s lehkou úklonou, dáváje si ovšem pozor, aby mi nevypadl monokl.

Chvíli zaváhala, zda to náhodou nemyslím ironicky, ale pak jí její vrozená inteligence napověděla, že nikoliv.

Mávla nonšalantně rukou, čímž mi chtěla naznačit, že krátká audience je u konce, a hlavně se pochlubit neuvěřitelně nevkusným prstenem s kamenem zcela nepřírozené barvy.

Opět jsem se lehce uklonil, pravil „Vždy k službám!“ a odkráčel křepkým krokem z místnosti. Tak s touto čarodějnicí si tedy užiju, říkal jsem si v duchu. A ihned započal sprádat plány, jak si užít legrace co největší.

Příležitost na sebe nenechala dlouho čekat. Když jsem druhého dne vstoupil do velkého obývacího pokoje, ležela zde milostivá paní matka na divanu a spíše než oblečenou Goyovu Mayu připomínala Lédu, která již léta netrpělivě čeká na Dia v podobě labutě a mezitím se utěšuje pralinka-

mi. Nezdálo se, že mou přítomnost vzala na vědomí, neboť hltavě obracela posledních pár stránek známého ženského románu. Jen čas od času sáhla rukou do porcelánové bonboniéry na vyvýšené policiče a stejně hltavě si posloužila další pralinkou. Což mi vnučko nápad.

„Milostivá má vybraný vkus, jak vidím,“ pravil jsem vlídným hlasem. „Také mám ten román velice rád. Zvláště ten dojemný konec, kdy mladý adjunkt opustí proradnou Karlu a vezme si horoucně jej milující služebnou Blanku,“ pokračoval jsem nevinně.

Vrhla na mne zlostný pohled a odhodila knihu. „Vskutku nečekané rozuzlení,“ pravil jsem obdivně a rychle odešel z místnosti, než se zmohla na jediné slovíčko.

V městečku se o ní říkalo, že před otcem velkoobchodníka s vepříky v rychlém sledu usoužila dva manžely. Nevím, co je na tom pravdy, v každém případě je pohřbila do společné hrobky s podivuhodně ironickými nápisy.

Svému prvnímu muži, neuvěřitelně línému a tlustému zaměstnanci finančního úřadu, věnovala slova Aurelia Augustina *Život je běh ke smrti, ve kterém se nikdo, byť jen na okamžik, nemůže zastavit nebo zpomalit*, ačkoliv nebylo pamětníka, který by jej kdy viděl třeba jen při trochu rychlejší chůzi.

Druhému, o kterém bylo známo, že Harpagon je proti němu lidumil rozhazující peníze plnými hrstmi, pak věnovala verš

*Až tady nebudu,
zmizí jak sen,
co jsem si ponechal pro sebe jen.*